

Formelblad statistisk termodynamik

Grundläggande samband

Differentialsamband	$dU = TdS - PdV + \mu dN$
Process	$\Delta U = Q + W$
Arbete	$dW = -PdV$
Värme	$dQ = m \cdot c \cdot dT$
Entalpi	$H = U + PV$
Fri energi	$F = U - TS$
Entropi	$S = k \ln \Omega$, $dS = \frac{dQ}{T}$ kvasistationär process
Temperatur	$\frac{1}{T} = \left(\frac{\partial S}{\partial U} \right)_{V,N}$

Ideal gas

	$PV = NkT = nRT$
Inre energi	$U = \frac{f}{2} NkT$
Adiabatisk process	$VT^{f/2} = \text{konstant}$, $f = 3$ för enatomig gas och 5 för tvåatomig

Jämviktsvillkor

Isolerat system	S har max
System i kontakt med värmereservoar:	F har min

Värmemotorn

Verkningsgrad	$\eta_{\text{Carnot}} = 1 - \frac{T_L}{T_h}$
---------------	--

Boltzmannfaktorn

Sannolikhet för kvanttillstånd	$P(E_n) = \frac{1}{Z} \exp\left(-\frac{E_n}{kT}\right)$
Tillståndssumman	$Z = \sum_n \exp\left(-\frac{E_n}{kT}\right)$
Medelenergi	$\bar{E} = -\frac{1}{Z} \frac{\partial Z}{\partial \beta}$, $\beta = \frac{1}{kT}$
Stirlings formel	$\ln N! = N \ln N - N$
Antal möjliga spinn	$\frac{N!}{n!(N-n)!}$

Strålningslagar

Utstrålad effekt $P = A\sigma T^4$, (svart kropp). $\sigma = \frac{2\pi^5 k^4}{15c^2 h^3} = 5.6704 \cdot 10^{-8} \text{J}/(\text{s}\cdot\text{m}^2 \cdot \text{K}^4)$

Spektral fördelning $I(\lambda, T) = \frac{2hc^2}{\lambda^5} \cdot \frac{1}{\exp\left(\frac{hc}{\lambda kT}\right) - 1}$.

Wiens lag $\lambda_{\max} = \frac{b}{T}$, $b = 2.898 \cdot 10^{-3} \text{m}\cdot\text{K}$

Konstantvärden

Specifik värmekapaciteter

is $1.84 \text{ kJ}/(\text{kg}\cdot\text{K})$

vatten $4.18 \text{ kJ}/(\text{kg}\cdot\text{K})$

ånga $1.97 \text{ kJ}/(\text{kg}\cdot\text{K})$

Fasomvandlingsentalpier

is – vatten $333 \text{ kJ}/\text{kg}$

vatten – ånga $2257 \text{ kJ}/\text{kg}$

Solarkonstanten är $1.37 \text{ kW}/\text{m}^2$ (utanför atmosfären). Max $1 \text{ kW}/\text{m}^2$ vid jordytan.

Boltzmanns konstant $1.38065 \cdot 10^{-23} \text{J}/\text{K} = 8.61734 \cdot 10^{-5} \text{ eV}/\text{K}$

Gaskonstanten $8.314462 \text{ J}/(\text{mol}\cdot\text{K})$